

สำเนา

๒๗ กันยายน 2543

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ทุกบริษัท

ที่ ค.(ว) 3 /2543 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการทำธุรกรรม
และให้บริการด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำนักงานขอส่งประกาศเกี่ยวกับการอนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ทำธุรกรรม
และให้บริการด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

1. ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. 30/2543
ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 เรื่อง การทำธุรกรรมและการให้บริการด้านอนุพันธ์ของบริษัทหลักทรัพย์
นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป
เล่ม 117 ตอนพิเศษ 89ง วันที่ 4 กันยายน 2543 ซึ่งใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมที่ยกเลิกไป คือ
ประกาศที่ กธ. 5/2541

2. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ที่ สธ. 41/2543 ลงวันที่ 8 กันยายน 2543 เรื่อง การยื่นคำขออนุญาตทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์นอก
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป
เล่ม 117 ตอนพิเศษ 97ง วันที่ 25 กันยายน 2543

อนึ่ง การออกประกาศทั้ง 2 ฉบับข้างต้นมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อให้บริษัท
หลักทรัพย์สามารถประกอบธุรกรรมด้านอนุพันธ์ได้สะดวกยิ่งขึ้น อันเป็นการสนับสนุนให้บริษัท
หลักทรัพย์พัฒนาสินค้าประเภทอนุพันธ์ และช่วยให้บริษัทหลักทรัพย์มีความคล่องตัวในการ
เสนอสินค้าในรูปแบบที่หลากหลายต่อผู้ลงทุน โดยประกาศดังกล่าวมีสาระสำคัญที่แตกต่างจาก
ประกาศฉบับเดิมคือ ได้ออกข้อกำหนดให้สะท้อนถึงความแตกต่างของระดับความเสี่ยงระหว่าง
การให้บริการในลักษณะนายหน้าตัวแทนหรือที่ปรึกษาการลงทุนกับการที่บริษัทหลักทรัพย์ซื้อขาย
อนุพันธ์เพื่อตนเอง ตลอดจนให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถเข้าเป็นคู่สัญญาในธุรกรรมอนุพันธ์

หรือให้บริการเป็นนายหน้าหรือที่ปรึกษาการลงทุนแก่บุคคลในประเภทที่เพิ่มเติมขึ้นจากประกาศเดิม ซึ่งรวมถึงบุคคลธรรมดาด้วย โดยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนด

เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถือปฏิบัติได้ถูกต้อง สำนักงานขอชักชวนความเข้าใจ ในประเด็นต่าง ๆ ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กธ. 30/2543 ดังนี้

1. ขอบเขตของการกำกับดูแลตามประกาศ

1.1 สถาบันการเงินที่จัดตั้งตามกฎหมายอื่นและได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจ หลักทรัพย์ (เช่น ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทค้า หลักทรัพย์) สามารถทำธุรกรรมอนุพันธ์ได้โดยไม่ถูกจำกัดโดยประกาศฉบับนี้แต่อย่างใด (ข้อ 4 และ 5 ของประกาศ ฯ) เนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลด้านฐานะการเงิน จากผู้กำกับดูแลหลักอยู่แล้ว

1.2 บริษัทหลักทรัพย์สามารถซื้อขายอนุพันธ์เพื่อตนเองกับสถาบันการเงิน เพื่อป้องกันความเสี่ยง (hedging) ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต (ข้อ 6 ของประกาศ ฯ)

1.3 บริษัทหลักทรัพย์สามารถให้บริการด้านอนุพันธ์ตามหมวด 2 (ให้คำแนะนำ หรือเป็นนายหน้าคนกลางโดยไม่เข้าเป็นคู่สัญญา) กับผู้ลงทุนตามประเภทที่กำหนดได้โดยไม่ต้อง ขออนุญาต แต่ต้องแจ้งให้สำนักงานทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการก่อนวันเปิดให้บริการ ดังกล่าว (ข้อ 15, 16 และ 17 ของประกาศ ฯ)

1.4 บริษัทหลักทรัพย์สามารถซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์เพื่อตนเอง นอกเหนือจากกรณีตามข้อ 1.2 ได้เฉพาะกับคู่สัญญาที่เป็นผู้ลงทุนตามประเภทที่กำหนดและเป็นอนุพันธ์ที่มีสินค้าอ้างอิงและตัวแปรอ้างอิงตามที่กำหนดต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากสำนักงาน (ข้อ 7 ของประกาศ ฯ)

2. การทำธุรกรรมอนุพันธ์ที่ถือว่าเป็นการทำเพื่อป้องกันความเสี่ยง (hedging)

สำนักงานมีแนวทางในการพิจารณาว่าการดำเนินธุรกรรมใดเป็นการทำเพื่อตนเองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยง (ข้อ 6 ของประกาศ ฯ) ดังนี้

2.1 บริษัทหลักทรัพย์ต้องแสดงได้ว่า บริษัทฯ ทำธุรกรรมอนุพันธ์ไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการขาดทุนของสินทรัพย์หรือหนี้สิน (underlying asset/liability) ใด โดย

underlying asset/liability ดังกล่าวต้องเกิดจากการดำเนินงานปกติของบริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ มีอยู่หรือกำลังจะมีในอนาคตอันใกล้ และบริษัทฯ ต้องแสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการมี position ในธุรกรรมอนุพันธ์ต้องชดเชยได้ด้วยกำไรจากการที่มูลค่าของ underlying asset/liability เปลี่ยนแปลงไปภายใต้สภาวะการณ์เดียวกัน กล่าวคือ การทำธุรกรรมอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงต้องไม่ทำให้บริษัทหลักทรัพย์มีความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นกว่าเดิม

2.2 หากบริษัทหลักทรัพย์ได้ขายหรือลด underlying asset/liability ลงแล้ว บริษัทหลักทรัพย์ต้องลดฐานะอนุพันธ์ที่มีไว้ใช้ป้องกันความเสี่ยงของ underlying asset/liability นั้นให้สอดคล้องกับ underlying asset/liability ที่เหลืออยู่ด้วย โดยให้เป็นไปตามแนวทางในข้อ 2.1

3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับอนุพันธ์ที่มีคู่สัญญาหรือลูกค้าเป็นผู้ลงทุนตามข้อ 11 (17)

ของประกาศ

ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ซื้อขายหรือให้บริการด้านอนุพันธ์กับคู่สัญญาหรือลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่นอกเหนือจากนิติบุคคลตามข้อ 11 (1)–(16) ของประกาศฯ มีข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้ลงทุนประเภทดังกล่าวที่กำหนดโดยข้อ 11 (17) ซึ่งขอชักชวนความเข้าใจดังนี้

3.1 ธุรกรรมอนุพันธ์ที่ทำต้องมีมูลค่าที่ใช้อ้างอิง (notional amount) ตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป โดย “มูลค่าที่ใช้อ้างอิง” หมายถึง มูลค่าของสินค้าอ้างอิงหรือจำนวนเงินต้นที่ระบุตามสัญญาอนุพันธ์ เช่น

- สัญญาประเภท forward ที่กำหนดให้มีภาระในการส่งมอบหุ้นในอนาคต จำนวน 100,000 หุ้น มีราคาหุ้นละ 100 บาท ดังนั้น notional amount เท่ากับ 10,000,000 บาท

- index call option ที่มีข้อกำหนดในสัญญาว่าถ้ามีการใช้สิทธิ ผู้ขายจะจ่ายเงินให้กับผู้ซื้อที่ใช้สิทธิเท่ากับ (market index – exercise level) x 10,000,000 บาท ในกรณีนี้ notional amount จะเท่ากับ 10,000,000 บาท

- interest rate swap ที่คู่สัญญาตกลงแลกเปลี่ยนกระแสเงินสดจากอัตราดอกเบี้ยคงที่กับอัตราดอกเบี้ยลอยตัว โดยมียอดเงินต้นเท่ากับ 10 ล้านบาท เมื่อถึงวันครบกำหนด คู่สัญญาจะไต่ยอดเงินต้น 10 ล้านบาท ในการคำนวณดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายชำระระหว่างกัน ในกรณีนี้ notional amount จะเท่ากับ 10 ล้านบาท

3.2 บริษัทหลักทรัพย์จะต้องพิจารณาแล้วว่าคู่สัญญาหรือลูกค้าจะทำธุรกรรมอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง (ดูแนวทางในข้อ 2.) หรือเพื่อการปรับโครงสร้างผลตอบแทนการลงทุนในตราสารทางการเงินที่ผู้ลงทุนมีอยู่หรือกำลังจะลงทุน เช่น ลูกค้าซื้อหุ้นกู้มูลค่า 20 ล้านบาท ซึ่งจ่ายดอกเบี้ยหน้าตัว 6% ต่อปี ต่อมาลูกค้าต้องการเปลี่ยนผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนในหุ้นกู้ดังกล่าวให้เป็นผลตอบแทนที่อิงกับการลงทุนในหุ้นทุน จึงทำ equity swap กับบริษัทหลักทรัพย์ ในตัวอย่างนี้การทำ swap ดังกล่าวควรมีมูลค่าที่ใช้อ้างอิงไม่เกิน 20 ล้านบาท

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(พิพงษ์ดา ถาวรธรรม)
แทน
เลขาธิการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กข. 30/2543 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 เรื่อง การทำธุรกรรมและการให้บริการด้านอนุพันธ์ของบริษัทหลักทรัพย์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 2. สำเนาประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สข. 41/2543 ลงวันที่ 8 กันยายน 2543 เรื่อง การยื่นคำขออนุญาตทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำนักกำกับตลาด

โทร. 252-3223 ต่อ 2619